

DE VROUW EN DE STUDIE

„In de vrouwenbeweging neemt ook de academische vrouwenstudie een plaats in, eigenlijk maar als klein onderdeel. Maar omdat de problemen daarbij zoo scherp omlijnd zijn en daardoor zooveel duidelijker in het oog vallen, wordt daaraan zoo veel gedemonstreerd, dat het soms lijkt of de vrouwenbeweging alleen bestaat ten opzichte van de vrouw en de studie,” schrijft Mej. M. W. Barger op blz. 2 van haar brochure, onder bovenstaanden titel.

Inderdaad scheen het, toen de vrouwenbeweging pas op kwam, wel vaak zoo als streed men vóór alles om deze vrijheid: de vrouw, evengoed als den man, toegang tot de Universiteit te verleen. Als gevolg daarvan werden de scherpste bestrijdingen ook juist tegen deze vrouwenstudie gericht. „Het meisje kan dit niet, heeft hier geen aanleg voor; dit en dat onderdeel past niet voor de vrouwelijke aanleg” enz. Meestal had men hierin gelijk, en ik acht het dan ook een zeer verblijvend verschijnsel dat, zooals Mej. Barger meent te mogen constateeren, niet meer *alle* vrouwelijke leerlingen van Lycea en Gymnasia, ja zelfs niet alle *goede* leerlingen er bij zichzelf zeker van zijn, dat ze zich straks ook als studente zullen laten inschrijven. M.i. moeten de ouders nog een stapje verder gaan en, vóór

ze hun meisjes naar Lyceum of Gymnasium sturen, overwegen of dit voor haar werkelijk de weg is.

Maar dan is het nu ook geschikter tijd dan vroeger om eens kalm over de kwestie: de vrouw en de studie te praten, al zegt de schrijfster ook dat ze liever dit onderwerp nog wat zou laten rusten en de tijd laten rijpen.

En dan lijkt het me toe, dat de redactie van de brochurereeks „Christendom en Vrouwenbeweging” wel zeer gelukkig in haar keuze was, toen ze Mej. Barger verzocht dit onderwerp te behandelen. Want men gevoelt: hier is iemand aan 't woord, die over de voor- en nadeelen uit ervaring spreekt, en die tevens de gave bezit om anderen te leiden.

Aan lezeressen die nu nog op Lyceum, Gymnasium of H. B. S. zijn, en die later denken door te studeeren of ook: die nog geen besluit genomen hebben, raden we dan ook zeer aan deze brochure te koopen en te lezen. Ze zullen bij nauwkeurige kennisname van wat Mej. Barger schrijft een antwoord vinden op de vraag: is de studie voor mij geschikt en ben ik geschikt voor de studie, dan wel: zou ik op vakschool of school voor maatschappelijk werk meer voldoening vinden en beter aan mijn aanleg kunnen beantwoorden. J. M. W.—W.

„EN BEWAAR ONZEN VADER”

Hoe het Leed verbreedert! En de zorg, de angst méér nog dan het leed.

Deze twee! Wie weet hoe kort geleden ze nog geregeld samen kibbelden, elkaar plaagden. De zooveel oudere zuster, die graag over het broertje den baas speelt, het „parmantige” broertje dat brutaal wordt tegen zus, en haar plaagt.... Is 't niet overal wel eens zoo?

Maar daar kwam de oorlog in het land.

Vader had zich aan te melden, en moest mee naar het slagveld.

En toen kwam de zorg, de angst voor den dierbare in het huis.

Toen kwam er de ernst in de harten.

Weg waren alle kleine verschillities, alle grietjes en kwellingen, er was alléén dit eene: Vader in den strijd. Vader in het *gevaar!* Het was of op het oogenblik zelf, dat hij vertrokken was, bij de kinderen wegviel alles wat verdeelde, en blééf alleen wat bünd. Samen gingen ze op naar Gods Huis, en in één toon rees hun gebed omhoog. „Heer, bewaar onzen vader.”

We kijken naar de plaat en zeggen: ja dat kan wel echt gebeurd zijn zoo. Dat is een kerk in Duitschland, en daar was oorlog, en het zijn Duitse kinderen. Het kan wel, dat hun vader in den krijg was.

En dan vinden we Duitschland zoo ver weg, en eigenlijk ons maar vreemd — en die oorlog al weer zoo lang geleden, en óók al zoo ver van ons vandaan, en dan — — dan slaan we ons blad weer verder om, of — we gaan aan ons werk.

En dan hebben we *niets* gezien.

Niets van de schoonheid, niets van de prediking, die ligt in déze afbeelding. — Ja een prediking!

„Waar twee of drie vergaderd zijn in Mijnen Naam....” zóó is het hier, zóó als *Hij* het wilde.

En onwillekeurig, als we dit bedenken, herinneren we ons ook, hoévèlen er zullen zijn geweest in dien tijd en in dat land, die onder gelijke omstandigheden evenzóó zullen hebben gebeden, gesméékt — en — hoè vele vaders toch — *tóch*.... láter zijn gemist. — — —

Dan rijzen de vragen, het „waarom?”

Maar dan zien we hóóger.

Boven de gebogen knieën en biddende harten, daar zien we *Zijn* Gebed.

Daar worden wij weer herinnerd aan het voorbeeld dat *Hij* ons gaf, en dat wij in ónze droefheid, ónze bede zoo vaak vergeten: het berustende slot: „doch *niet mijn* wil, *Uw* wil geschiede!”

Dát is de prediking van deze plaat.

CONSTANCE.

„EN BEWAAR ONZEN VADER.”

Naar een kunstfoto van Lotte Heerlich.

WIJ EN HET MODERNE LEVEN

„Leef je leven — je eigen leven — je eigen!”

Dit is een zin uit een merkwaardig boek (al vind ik het, eerlijk gezegd, bij gedeelten ook wel eens langdradig), dat onder den titel: „Burgerrecht” uit het Engelsch vertaald werd. De oorspronkelijke titel: „This Freedom” is m. i. juister, omdat het niet gaat over een of ander burgerrecht, maar over de vrijheid van de vrouw om haar eigen weg te gaan en haar eigen zaken te doen, ook buitenshuis, ook als ze getrouwd is, evengoed als de man. Misschien kom ik later nog wel eens op dit boek terug.

Nu wil ik alleen een beetje praten over dien éénen zin. Want, niet waar, die is toch een uiting van het moderne leven. Jezelf uitleven. Je eigen leven leven! Je niet laten hinderen door anderen!

Daar zijn er, ik weet het, ook onder de lezeressen van *Meisjesleven*, die in de praktijk die leus toepassen. Misschien onnadenkend, onbewust bijna. Maar toch....

Daar zijn er, voor wie de liefde is *het* leven, het eigen leven. Maar er zijn bezwaren; ze zijn te jong, of er moet nog gestudeerd, of....

Inplaats van redelijk te willen zijn; inplaats van dien wachttijd te gebruiken om zich beter te bekwaamen voor de latere taak, is er niets dan een morren en een uitzeggen van smartelijke gedachten, als had niets en niemand in 't leven van dat jonge meisje eenige beteekenis dan die ééne. Of ze haar ouders verdriet doet; of ze de moeiten van haar moeder verzwaaert door er onnoodig zorg aan toe te voegen, ze denkt er niet aan. Ze denkt eigenlijk alleen aan zichzelf. Als ze meent, dat ze lijdt om den geliefde, lijdt ze nog allermeeft om zichzelf. Omdat het leven haar niet precies dàt geeft en het zóó geeft als zij zou wenschen. En zij wil haar eigen leven leven. Wat gaat de rust en 't geluk van anderen haar aan?

Of — een ander voelt zich thuis niet op haar plaats. Denkt zich te weinig geacht. Meent, dat ze tot grootere dingen in staat zou zijn, wanneer ze kwam in een omgeving waar men haar beter begreep. En als ze haar zin krijgt en in betrekking gaat, onverschillig waar en in welken werkkring, is het gauw weer mis. Eenvoudig omdat ze altijd vervuld is met eigen gewichtigheid en altijd meent, dat anderen daaraan tekort doen.

Of — iemand heeft speciale liefhebberijen; een speciale neiging voor een of ander. En de omstandigheden zijn niet zoo, dat ze er aan voldoen kan. Inplaats van te bedenken, dat God ook dit zoo beschikt heeft, verbreekt ze eigenmachtig en eigenwillig die banden, en gaat haar eigen weg. En velen zullen zeggen: ze heeft gelijk.

't Gaat er maar om, of we ons zelf als middelpunt beschouwen, dan wel of we onszelf zien als klein deeltje van 't geheel. In 't laatste geval krijgen we

oog voor de rechten, voor de wenschen van anderen dan wij-zelf; begrijpen we, dat we niet ons-zelf kunnen uitleven zonder met die anderen in botsing te komen, en dat die anderen evenveel recht hebben van ons te eischen, dat wij opzij zullen gaan, als dat wij van hen ditzelfde verwachten.

* * *

Toch — ook wanneer we zoo ver zijn, is het per slot niets dan een kwestie van macht. En zou alleen kunnen gelden deze vraag: of we sterk genoeg zijn ons leven uit te leven naar eigen aanleg. Indien ja — dan geen angstvallig rekenen met wenschen en belangen van anderen. Indien neen — dan liever op zij gaan en wat schikken en plooiën, om ten slotte toch te komen waar we zijn willen.

Ik behoef niet te zeggen, dat dit niet de Christelijke opvatting van het leven is. Wanneer Jezus bespreekt de kwestie van het de meeste willen zijn, dan geeft Hij als grond voor 't gedrag, dat Hij van Zijn discipelen eischt, dit ééne aan: „Gelijk de Zoon des menschen niet is gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen.”

Wie zich naar Christus noemt, moet in zijn of haar leven plaats inruimen aan het offer. Niet aan het afgedwongen offer alleen. Dat brengen wij allen, omdat het moet; omdat het niet anders kan; omdat ons uit de handen gerukt wordt wat we toch zoo gaarne vasthouden wilden. Neen — maar aan het vrijwillig offer. Aan het offer van ons eigen leven. Voor den Christen, voor de Christin, kan het nooit heeten: leef je eigen leven. Bij hem of haar is er alleen plaats voor dit ééne: leef het leven, dat God je te leven geeft. Leef het op die plaats en in die omstandigheden die Hij in Zijn wijsheid voor u beschikte. Leef het tot Zijn eer.

Dat brengt allerlei moeilijkheden mee. En de allergrootste is wel deze: hoe rijmen we deze twee: het offer van ons leven en de trouw aan onze persoonlijkheid? Sommigen meenen, dat ze niet te rijmen zijn. Dat we moeten kiezen: òf het eene, òf het andere. Maar zij zien mis. Als ze hun Bijbel goed lezen, zullen ze weten, dat ze mis zien. Want ook hierin geldt de Goddelijke levenswet: „Wie zijn leven zal willen behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliezen zal om Mijnentwil, die zal het vinden.”

Het is een verblijdend verschijnsel, dat meerderen in onzen tijd iets beginnen te begrijpen van de toepasselijkheid van dit woord, ook op ons vrouwenleven. Laten wij oppassen, dat we niet, door toe te geven aan valsche vrijheidsleuzen, door dezulken beschaamd worden.

J. M. W.—W.